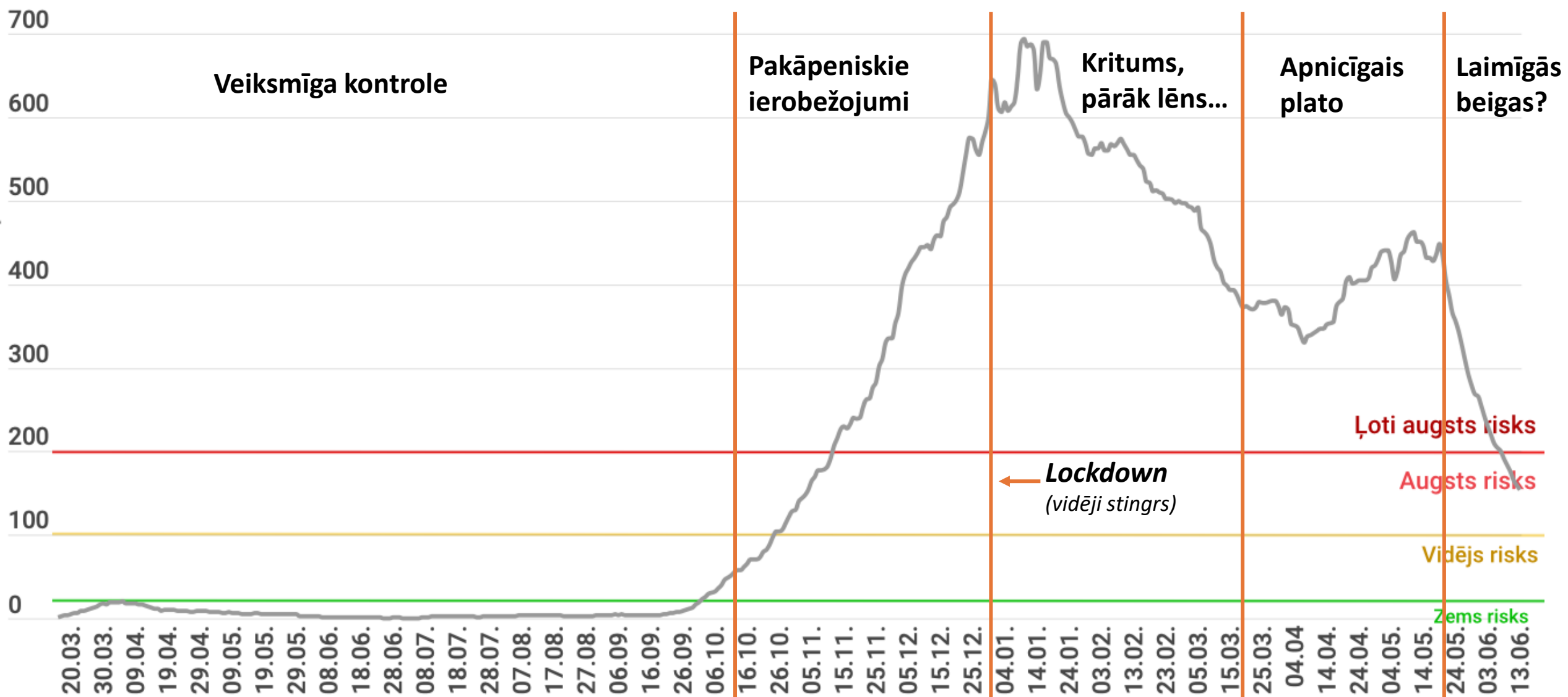

Covid-19 iespējamā stratēģija 2021.gada rudenim

(diskusijai OVG)

Atskats – epidemioloģiskās kontroles fāzes

Vīrusu apstādina cilvēki, nevis “ierobežojumi”

Veiksmīgās kontroles fāze

- strukturēta, apņēmīga valdības rīcība, kopīgi ar biznesu un plašāku sabiedrību, koherenta komunikācija
- **sabiedrība mobilizējas un atturas no kontaktiem**, zems inficēšanās līmenis

Pakāpenisko ierobežojumu fāze

- **pakāpeniski, mērķēti ierobežojumi ir grūti** – neskaidri un sarežģīti, cilvēki ātri pielāgojas, pasākumu izvēli un ieviešanu ietekmē pušu intereses

Lēnā krituma fāze

- pasākumu ievērošana un to efektivitāte samazinās, **pieaug sociālā aktivitāte**
- politiskās un biznesa intereses pieprasa atvieglojumus
- iesaistīto komunikācija nav koherenta, tas ietekmē sabiedrības viedokli

Apnicīgā plato fāze

- “cipari” tiek pieņemti kā “**new normal**”, mazs atbalsts ierobežojumiem
- jaunā celma, pakāpeniskās atvēršanas un vājās ievērošanas dēļ saslimšana stagnē

Laimīgās beigas?

Varbūt JĀ

- vakcinēti aktīvākie iedzīvotāji – samazinās transmisija.
Bet nopietnie gadījumi un nāves – lēnāk.

Varbūt NĒ

- sezonālā ietekme – klimats, cilvēki vairāk ārā, skolas ciet. Rudenī visticamāk atgriezīsies.
- **Delta (Indijas) paveids ir Latvijā. Vēl infekciozāks.** Pēc 2 mēnešiem būs galvenais.
Vai spāsim savakcinēt pirms izplatīsies? Vai pietiks ar esošajiem ierobežojumiem?
- vai pēdējās nedēļās neesam atvēruši par daudz? Ietekmi redzēsim pēc 2-3 nedēļām.

Ilgtermiņā

- vai būs pietiekama vakcinācijas aptvere un vakcīnu efektivitāte?
Vai vajadzēs revakcināciju?
- cik bīstami būs jaunie paveidi?

Epidemioloģiskās kontroles galvenās mācības

1. Gatavība darbam ierobežojumu apstākļos ir kritiska:

- nozaru gatavība strādāt ar «drošiem protokoliem»
- gatavība strādāt attālināti (skolas, mazumtirdzniecība, darba vietas)
- kontroles institūciju gatavība lielākai slodzei
- atbalsts – finansiālais, sociālais u.c.

NB! Ja nav gatavības strādāt ierobežotos apstākļos, spiediens aizvērt pārāk vēlu un atvērt pārāk agri.

NB! Kopš janvāra nav bijušas diskusijas par to, kā nozarēm palīdzēt strādāt ierobežojumu apstākļos!

2. Pakāpeniski, nelieli, mērķēti ierobežojumi nav veiksmīgi:

- sarežģīti, cilvēki nezina, kas jāievēro, ātri pielāgojas
- katra atsevišķa ierobežojuma ietekme margināla:
 - *kāpēc nevar vēl mazliet un līdzīgus pasākumus?*
 - motivē «apcirst stūrus», izsauc «atvēršanas lavīnu»
 - plašas iespējas politisko un biznesa interešu spiedienam
 - nekoherenta iesaistīto pušu komunikācija – samazinās sabiedrības atbalsts ierobežojumiem

3. VAKCINĀCIJA STRĀDĀ

Stratēģija 2021.gada rudenim

Novērst, pirms nav sācies

- maksimāla vakcinācijas aptvere, gatavošanās revakcinācijai

Palēnināt izplatību

- nozares gatavas strādāt ar drošiem protokoliem, plašu testēšanu
- augstā līmenī gadījumu izmeklēšana, monitorings, ierobežošana un kontrole

Apturēt, ja izplatās

- nozares gatavas strādāt ierobežojumu apstākļos
- efektīva ierobežojumu kontrole
- efektīva komunikācija

**VAKCINĒTAJIEM IEDZĪVOTĀJIEM UN PAKALPOJUMU SNIEDZĒJIEM –
MAKSIMĀLAS ĒRTĪBAS UN NORMALITĀTE**

Novērst – maksimāla vakcinācijas aptvere, gatavošanās revakcinācijai

Veselības ministrija (* būs atsevišķa prezentācija)

- plašāka, tēmēta, personiskāka komunikācija
 - ērtāka, plašāk pieejama vakcinācija («uz stūra», «piebrauks»)
 - darbs ar mērķa grupām (krieviskajā info telpā, Latgale, profesijas)
- + *revakcinācijas plāns*

Citas ministrijas, pašvaldības, partneri

- kā panākt, lai jūsu nozarē būtu augstāka vakcinācijas aptvere?

**Nozaru
iesaiste!**

Palēnināt – nozares gatavas strādāt ar drošiem protokoliem, plaša testēšana, efektīva kontrole

Drošie protokoli – neērtības, kas ļaus ilgāk strādāt bez būtiskiem ierobežojumiem

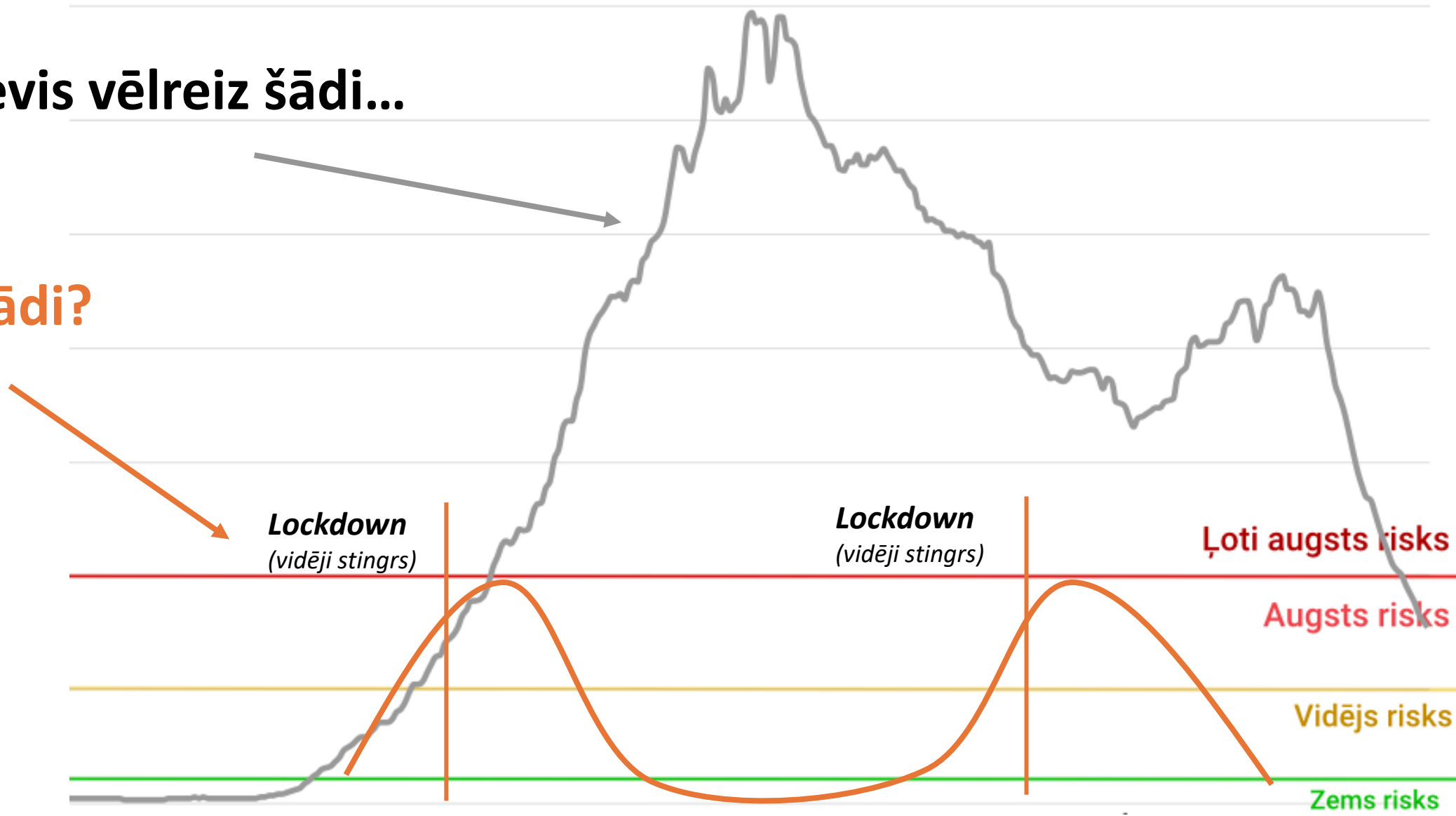
Nozaru
iesaiste!

- maksimāla darbinieku vakcinācija
- sagatavot un iedarbināt drošos protokolus pie mazākā pieauguma (*ja vasarā tos varēsīm atcelt*)
- darba organizācija drošības režīmos –
zaļais / dzeltenais / sarkanais
- plaša, bieža testēšana nevakcinētajiem – bērniem, saņemot pakalpojumus, u.c.
- ievērošanas kontrole – tehniski un organizatoriski augstā līmenī

Apturēt – gatavība ierobežojumiem

Varbūt nevis vēlreiz šādi...

Bet gan šādi?

IEROBĒŽOJUMIEM JĀBŪT VIENKĀRŠIEM!

Scenārijs «-1» – apturēt vēl
kontrolējamu pieaugumu

&

Scenārijs «a'la D» – strauji
samazināt saslimšanu

- bez mazāk būtiskajiem pakalpojumiem, kas veicina pulcēšanos
- samazināts apjoms pārējiem

- pieejami tikai nepieciešamie pakalpojumi
- strauja ieviešana panāk sabiedrības mobilizāciju

Apturēt – gatavība ierobežojumiem

Nozaru
iesaiste!

- **Kas vēl jāizdara, lai jūsu nozare būtu gatava strādāt ierobežojumu apstākļos?**
 - piem. izglītībā – e-materiāli, visiem pieejami datori un internets, skolotāju apmācība
 - piem. mazumtirdzniecībā – piegādes attīstība, tiešsaistes pakalpojumu attīstība
 - **zaļā** & **dzeltenā** režīma pakalpojumu attīstība
- efektīva kontrole – gan epidemioloģiskā, gan ierobežojumu, izolācijas u.c.
 - t.sk. aktīvāka tehnisko iespēju izmantošana
- efektīva, daudz masīvāka komunikācija
 - t.sk. covid-19 un kontrolei jābūt redzamiem

Eiropas Slimību profilakses un kontroles centra 23.06.2021. paziņojums

- *Delta* variants ir lipīgāks nekā citi cirkulējošie varianti [par 40-60% salīdzinot ar *Alfa* celmu], un līdz augusta beigām tas sasniegs 90% no visiem SARS-CoV-2 vīrusiem, kas cirkulē ES valstīs. *Delta* variants iespējams ir saistīts ar augstāku hospitalizācijas risku.
- ES / EEZ jūnija sākumā esošo nefarmaceutisko pasākumu mazināšana vasaras mēnešos varētu izraisīt ātru un ievērojamu ikdienas Covid-19 gadījumu skaita pieaugumu visās vecuma grupās ar vislielāko sastopamību personām zem 50 gadiem līdz ar to saistītu hospitalizācijas un nāves gadījumu skaita pieaugumu, potenciāli sasniedzot 2020. gada rudenī reģistrēto saslimstības līmeni, ja netiek veikti papildu pasākumi.
- Lai novērstu gadījumu skaita pieaugumu ar iespējamu hospitalizāciju un mirstības palielinājumu, nefarmaceutiskie pasākumi jāsaglabā tādā līmenī, kas ir nepieciešams, lai ierobežotu *Delta* varianta izplatīšanos sabiedrībā, līdz lielāka iedzīvotāju daļa ir pilnībā vakcinēta.

<https://www.ecdc.europa.eu/en/news-events/ecdc-statement-sars-cov-2-delta-variant-eueea>